

ABD/İSRAİL-İRAN SAVAŞINDA HUSİLERİN TUTUMU

Betül DOĞAN AKKAŞ
Dr., Ankara Üniversitesi

Husilerin 28 Şubat'tan bu yana İran'ın Körfez monarşilerine yönelik saldırıları karşısında nasıl bir tavır alacağı bölgeyi yakından takip edenler için önemli bir soru hâline geldi. Paramiliter bir yapıdan görece kısa bir süre içinde yarı-devlet benzeri bir modele evrilen Ensarallah Hareketi, 7 Ekim'de başlayan Aksa Tufanı Operasyonu sonrasında yalnızca Yemen iç siyasetinde değil, küresel ölçekte de daha görünür bir aktör hâline geldi. Bu nedente İran ile Körfez ülkeleri arasında giderek tırmanan askeri gerilim karşısında Husilerin nasıl bir pozisyon alacağı yalnızca Yemen'i değil, bölgesel güvenlik mimarisini de doğrudan ilgilendiriyor.

Hareket dış dünyada çoğunlukla "Husiler" olarak adlandırılrsa da, kendisini Ensarallah olarak tanımlamaktadır. İdeolojik olarak ise Yemen'deki Zeydiliğin özgün ve oldukça siyasileşmiş bir yorumunu temsil eder. Zeydilik tarihsel olarak Yemen'de var olan bir mezhebi gelenek olsa da, bu yorum zaman içinde ülkenin sosyal, siyasi ve ekonomik dönüşümleriyle birlikte farklı bir karakter kazanmış ve Husi ailesinin otoritesi etrafında daha katı bir ideolojik çerçeveye bürünmüştür. Hareketin temel hedefi Yemen'de Zeydiliğin kendi yorumunu merkeze alan ve dış müdahaleleri-özellikle de Suudi Arabistan'ın etkisini-reddeden bir yönetim modeli kurmaktır.

Bugün ise Husi hareketinin yeni bir dönüm noktasına yaklaşım yaklaşmadığını belirleyecek temel soru, İran'ın Körfez ülkelerine yönelik saldırılarına nasıl bir tepki verecekleri meselesidir.

Arap Ayaklanmaları sürecinde Yemen'de ortaya çıkan devlet otoritesi boşluğu, Husilerin yükselişi için kritik bir fırsat yarattı. İran'dan gelen siyasi ve askeri destekle birlikte hareket özellikle Kuzey Yemen'de hızla güç kazandı ve zamanla yalnızca bir silahlı grup olmaktan çıkarak geniş bir idari ve toplumsal kontrol alanı oluşturdu. Bu süreçte Husiler hem yerel hem de bölgesel bir aktör olarak konumlarını güçlendirdiler. 7 Ekim sonrasında ise hareketin söyleminde belirgin bir dönüşüm yaşandı. Husiler Yemen iç siyasetindeki hedeflerine ek olarak Filistin meselesini sahiplenen ve kendisini İran'ın öncülük ettiği "direniş eksenini"nin önemli parçalarından biri olarak tanımlayan daha geniş bir ideolojik çerçeve geliştirmeye başladı.

Bu açıdan bakıldığında Arap Ayaklanmaları ve 7 Ekim sonrasında oluşan Filistin merkezli söylem, Husilerin dönüşümünde iki önemli dönüm noktası olarak görülebilir. Üçüncü önemli dönüm noktası ise Suudi Arabistan'ın Yemen savaşında kesin bir askeri zafer elde edemediği ve savaşın sürdürülemez bir noktaya ulaştığı süreçte Husilerle fiili bir diyalog başlatmasıdır. Mart 2023'te İran ile Suudi Arabistan arasında Çin'in arabuluculuğunda gerçekleşen normalleşme anlaşmasının ardından, aynı yıl Riyad ile Husiler arasında res-

mi diplomatik görüşmeler başlamıştır. Bu gelişme, Yemen iç savaşının ve bölgesel güç dengelerinin yeniden şekillenmesinde önemli bir aşama olarak değerlendirildi.

Bugün Husi hareketinin yeni bir dönüm noktasına yaklaşım yaklaşmadığını belirleyecek temel soru, İran'ın Körfez ülkelerine yönelik saldırılarına nasıl bir tepki verecekleri meselesidir. ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının ardından Tahran'ın Körfez başkentlerine yoğun hava saldırıları düzenlemeye başlaması yalnızca bölgesel değil küresel ölçekte de ciddi bir şaşkınlık yarattı. İran uzun süredir Körfez'de bir tehdit unsuru olarak algılsa da, Hürmüz Boğazı'nın iki tarafında bulunan devletlerin bu ölçekte doğrudan bir askeri karşılaşma yaşadığı bir örnek daha önce görülmemiştir.

Husiler ise 7 Ekim sonrasında gösterdikleri hızlı askeri refleksi bu kez sergilemediler. Ancak saldırıların ilk haftası dolmadan hareketin lideri Abdülmelik el-Husi, Al-Masirah TV'de yaptığı konuşmada gelişmelerin gerektirmesi hâlinde askeri olarak harekete geçmeye hazır olduklarını açıkladı. El-Husi, konuşmasında "gelişmelerin gerektirdiği her an elimiz tetikte" ifadelerini kullanarak hareketin olası bir askeri müdahale ihtimalini açık bıraktı. Ayrıca bölgede yaşanan çatışmanın tek bir ülkeyle sınırlı ol-

madiğini, bunun “tüm Müslüman ümmet için verilen bir mücadele” olduğunu vurguladı.

El-Husi, aynı konuşmada ABD'ye ait askeri üsler ev sahipliği yapan devletleri “Siyonizm yanlısı rejimler” olarak nitelendirdi. Bu yönetimlerin siyasi ve askeri çabalarını ABD ve İsrail'e ait askeri üsleri korumaya adanıklarını ve bu tesislerin İran'a yönelik saldırılarda doğrudan rol oynadığını iddia etti. Bu söylem çerçevesinde Körfez İşbirliği Konseyi ülkeleri Husi söyleminde fiilen “Siyonizm yanlısı” olarak tanımlanmış oldu. Böyle bir söylem, Körfez ülkelerini potansiyel askeri hedef hâline getiren ideolojik bir çerçeve oluşturma çabası olarak da okunabilir.

Bu noktada Husilerin vereceği tepkinin birkaç açıdan kritik sonuçlar doğurması mümkündür. İlk olarak İran'ın 1980'lerden bu yana Husilere yaptığı askeri, ekonomik ve siyasi yatırım düşünüldüğünde, Tahran yönetiminin ciddi bir kriz anında bu hareketten karşılık beklemesi oldukça doğaldır. Bununla birlikte Husiler tamamen İran'ın kontrolünde bir yapı olarak görünmek istememektedir. Bir yandan ulusal bağımsızlık söylemini öne çıkarırken diğer yandan İran'ın liderliğindeki direniş eksenini entegre bir stratejik pozisyon izlemektedirler. Özellikle Hizbullah ve Hamas'ın son dönemde ciddi askeri ve siyasi baskı altında ol-

duğu düşünüldüğünde, Husilerin direniş ekseninin “yükselen aktörü” olarak görülmeye başladığı da söylenebilir.

İkinci olarak, Husilerin İran'ı desteklemek amacıyla sınırlı veya taktiksel saldırılar düzenlemesi Tahran'a siyasi ve askeri açıdan belirli bir destek sağlayabilir. Ancak Babülmendep Boğazı üzerindeki etkilerine rağmen, İsrail veya ABD karşısında caydırıcı ölçekte bir askeri başarı elde etmeleri oldukça sınırlı bir ihtimal olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle Husilerin savaşa olası müdahalesi daha çok taktiksel ve dikkat dağıtıcı bir rol oynayabilir.

Üçüncü olarak, Husilerin daha önce defalarca gerçekleştirdiği gibi Suudi Arabistan'daki petrol tesislerine ya da sahip oldukları füze kapasitesine bağlı olarak diğer Körfez ülkelerindeki hedeflere saldırılar düzenleme ihtimali de göz ardı edilmemelidir. Böyle bir senaryoda Körfez ülkelerinin hava savunma sistemleri iki yönlü bir güvenlik baskısıyla karşı karşıya kalabilir. Özellikle enerji altyapısı ve kritik sivil tesisler bu tür bir çatışmada ciddi risk altına girebilir.

Dördüncü olarak, Aralık 2025'te Yemen'de yaşanan gelişmelerin ardından Birleşik Arap Emirlikleri'nin Yemen sahasındaki askeri varlığını azaltması, iç savaşın güç dengelerinde yeni bir değişim yarattı. Bu süreçte

Özellikle Hizbullah ve Hamas'ın son dönemde ciddi askeri ve siyasi baskı altında olduğu düşünüldüğünde, Husilerin direniş ekseninin “yükselen aktörü” olarak görülmeye başladığı da söylenebilir.

Yemen sahasında yeniden güç kazanan aktör Suudi Arabistan oldu ve Husilerin temel muhatabı fiilen Riyad hâline geldi. Eğer Husiler Körfez ülkelerine doğrudan saldırılar düzenlerse, Yemen'deki mevcut diplomatik denge ve Suudi Arabistan'ın yeniden askeri müdahaleye yönelme ihtimali de gündeme gelebilir.

Beşinci olarak ise Husilerin savaşa aktif şekilde dahil olması, kontrol ettikleri Yemen topraklarını yeniden İsrail ve ABD'nin doğrudan askeri hedefi hâline getirebilir. Nitekim Ekim 2025'te İsrail'in Sana'ya düzenlediği saldırılarda Husilerin Genelkurmay Başkanı Muhammed Abdülkerim el-Gamari'nin ve Başbakan Ahmet EL-Rehevi'nin de aralarında bulunduğu çok sayıda üst düzey askeri yetkili hayatını kaybetmişti. Bu tür kayıpların tekrarlanmaması için başkent Sana'daki kritik askeri ve sivil altyapı-

larda savunma hazırlıklarının artırıldığına dair yerel kaynaklardan çeşitli bilgiler gelmektedir.

Sonuç olarak Husilerin İran'ın yürüttüğü bu savaşa doğrudan dahil olması durumunda, son aylarda Körfez ülkeleriyle elde ettikleri diplomatik ilerlemeyi ve ABD'nin Yemen'e yönelik daha temkinli ve görece yapıcı politikasını kaybetme ihtimali oldukça yüksektir. Bu nedenle hareketin önümüzdeki dönemde atacağı adımlar yalnızca Yemen iç dengelerini değil, aynı zamanda Körfez güvenlik mimarisini ve İran'ın bölgesel stratejisini de doğrudan etkileme potansiyeline sahiptir. Husilerin bu kritik dönemde nasıl bir stratejik tercih yapacağı ise Ortadoğu'daki mevcut güç dengelerinin yönünü belirleyebilecek önemli faktörlerden biri olacaktır. ■